

Obsah

Úvod	5
I. MOŽNOSTI SLEDOVÁNÍ A PEDAGOGICKÉHO HODNOCENÍ ROZVOJE A UČENÍ DÍTĚTE V MATEŘSKÉ ŠKOLE	7
1. Jak sledovat projevy dítěte	7
2. Jaké možnosti nabízejí různé situace a činnosti	8
3. Jak se připravit na soustředěnější sledování dítěte	13
4. Co může ovlivnit pozorování dítěte i náš úsudek	15
5. Jak zachycovat pozorované projevy a jak je zaznamenávat	17
II. SYSTEMATICKÉ SLEDOVÁNÍ A HODNOCENÍ ROZVOJE A UČENÍ PŘEDŠKOLNÍHO DÍTĚTE A REFLEXE ZÍSKANÝCH POZNATKŮ DO JEHO VZDĚLÁVÁNÍ	19
1. Proč sledujeme vzdělávání dítěte soustředěně a systematicky	19
2. Nač se zaměříme a jak budeme postupovat	19
3. Co budeme vyhodnocovat	20
4. Jakých prostředků (nástrojů) využijeme	20
III. VYBRANÉ CÍLOVÉ DOVEDNOSTI DÍTĚTE, KRITÉRIA A UKAZATELE PRO JEJICH SLEDOVÁNÍ A HODNOCENÍ PEDAGOGEM	22
1. Inventář vývojových řad vybraných cílových dovedností a osobnostních charakteristik	22
2. Jak s vývojovými řadami a charakteristikami pracovat	40
3. Jak pomocí vývojových řad zpracovat záznamy a vést přehledy o rozvoji a učení dítěte	41
4. Jak využívat nabídku diagnostických archů v příloze	42
IV. INTERPRETACE VÝSLEDKŮ SLEDOVÁNÍ A HODNOCENÍ, PODMÍNKY A ZÁSADY JEJICH VYUŽITÍ	44
Závěrem	47
Další literatura k tématu	48

Pracovní příloha

- Příklady záznamových archů (tištěné formuláře)
- Počítačový program ke sledování a hodnocení vzdělávání dítěte (CD)
- Formuláře záznamových archů v elektronické podobě (CD)

Obsah přílohy

Příloha obsahuje několik různých typů **diagnostických archů** (sešitů), které lze využít jako nástrojů ke sledování a posuzování vzdělávacích pokroků dětí a následně pak jako podkladů pro pedagogickou práci. Každý je určen pro jinou situaci, pro jiné okolnosti a poskytuje také rozdílné a různě podrobné informace. Jsou vyhotoveny v podobě volných listů, aby bylo možno je kopírovat a opatřit si tak pro celou třídu potřebné množství tiskopisů.

Kromě záznamových archů příloha obsahuje také **náměty**, které se týkají samostatné **cílené diagnostické činnosti**. Jsou zde uvedeny dvě ukázky, jak postupovat u dětí, u nichž jsou patrné určité vývojové odchylky a které budou zřejmě potřebovat v některé oblasti cílenou pedagogickou podporu a pomoc. První ukazuje, jak si učitelka sama může za pomoci vývojových řad připravit individuální záznamový arch, včetně konkrétního plánu pedagogické intervence. Druhá ukázka nabízí námět na chvilkové pozorování dítěte, o němž učitelka potřebuje získat více informací, zjistit jeho určité předpoklady a možnosti, popř. spolehlivěji ověřit svoje dosavadní závěry či dojmy.

Součástí přílohy je **CD s programem**, který umožňuje vést dokumentaci v elektronické podobě. Tento nosič obsahuje také elektronickou podobu jednotlivých záznamových archů, aby bylo možno je vytisknout, popř. okopírovat a zajistit tak potřebné množství. **Instrukce k práci programem** je součástí elektronické i tištěné přílohy.

Tištěná příloha:

1. Přehled **osobnostních** charakteristik dítěte
2. **Podrobný přehled** o individuálním rozvoji a učení dítěte
3. **Orientační poznámky** o rozvoji a učení dítěte
4. Záznamový arch pro sledování a hodnocení rozvoje a učení dítěte **v posledním roce předškolního vzdělávání**
5. Přehled o rozvoji vybraných dovedností a způsobilostí dítěte **v oblasti biologické**
6. Přehled o rozvoji vybraných dovedností a způsobilostí dítěte **v oblasti psychologické**
7. Přehled o rozvoji vybraných dovedností a způsobilostí dítěte v oblasti **sociální a sociokulturní**
8. **Názorný orientační přehled** o postupu dítěte v rozvoji a učení
9. **Záznam o posunu** v rozvoji a vzdělávání dítěte
10. Záznamový arch pro sledování a hodnocení rozvoje a učení dítěte v **přípravné třídě základní školy** (s pohledu školní připravenosti)
11. Přehled o rozvoji vybraných dovedností a způsobilostí **dítěte v oblasti řeči a jazyka** (z pohledu logopedické prevence)
12. **Námět pro diagnostiku** a individuální práci s dítětem v oblasti kresebného projevu
13. **Námět pro dílčí cílené pozorování** dítěte a vyhodnocování jeho projevů v určité činnosti či situaci
14. **Poznámky a instrukce k práci s počítačovým programem** ke sledování a hodnocení vzdělávání dítěte

CD nosič:

1. **Poznámky a instrukce** k práci s počítačovým programem
2. **Program** k vedení pedagogické dokumentace s využitím počítače
3. **Diagnostické archy č.1 – č. 11**